

Quickscan Flora- en faunawet land- goed 't Reelaer

Definitief

Opdrachtgever:

't Reelaer
De heer A.J.J. BARON van
Welderen Rengers
't Reelaer 1
8102 PX RAALTE
T 0572 391228

Opdrachtnemer:

Eelerwoude BV
Mossendamsdwarsweg 3
7472 DB GOOR
Postbus 53, 7470 AB GOOR
T (0547) 26 35 15
F (0547) 26 37 77
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

Project nr. 2401.1

Opgesteld door	Gecontroleerd	Datum
Vincent de Lenne	Roelof Jan Koops	19-4-2010

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	2
1.1 Quickscan Flora- en faunawet	2
1.2 Gebiedsbeschrijving	2
1.3 Ruimtelijke ontwikkelingen	3
2. WETGEVING EN WERKWIJZE	2
2.1 De Flora- en faunawet	2
2.2 Werkwijze quickscan	2
3. DE BESCHERMDE NATUURWAARDEN	3
3.1 Flora 3	
3.2 Fauna 3	
3.2.1 Vogels	3
3.2.2 Vleermuizen	3
3.2.3 Overige zoogdieren (grondgebonden)	3
3.2.4 Amfibieën, reptielen en vissen	4
3.2.5 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden	4
3.3 Samenvatting beschermde soorten	4
4. DE EFFECTEN	5
4.1 Uitgangspunten	5
4.2 Effecten beschermde soorten Flora- en faunawet	5
4.2.1 Werkzaamheden uitvoeren buiten broedseizoen vogels	5
4.2.2 Vleermuizen	5
4.2.3 Overige zoogdieren (grondgebonden)	5
5. CONCLUSIE EN ADVIES	6
5.1 Geen ontheffing & geen nader onderzoek nodig	6
5.2 Rekening houden met verlichting	6
5.3 Kappen buiten het broedseizoen	6
5.4 Afbakening	6

LITERATUURLIJST

BIJLAGEN

- Bijlage 1: De Flora- en faunawet
Bijlage 2: Inrichtingsschets

1. INLEIDING

1.1 Quickscan Flora- en faunawet

De initiatiefnemer is voornemens een landgoedwoning te realiseren aan de Knapenveldsweg op het landgoed 't Reelaer te Raalte. Het plangebied heeft een oppervlak van ongeveer 0,06 ha. De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1 projectlocatie

Elke ruimtelijke ontwikkeling of inrichting dient, in het kader van de Flora- en faunawet, te worden getoetst op de aanwezigheid van en de mogelijke effecten op beschermde dier- en plantensoorten. De resultaten van de toetsing aan de Flora- en faunawet zijn beschreven in deze rapportage.

1.2 Gebiedsbeschrijving

In de huidige situatie bevindt zich op de projectlocatie een stukje gemengd bos, bestaande uit Amerikaanse- en zomereik, grove den en vogelkers. Tevens bevindt zich op de projectlocatie een braakliggend terrein waar zich jonge beplanting gevestigd heeft. De omgeving heeft een open karakter met graslanden, akkers en enkele singels en bomenrijen, afgewisseld door enkele grotere bosgebieden.

Onderstaande foto's geven een impressie van de projectlocatie en de omgeving.

Foto 1 sloot langs het projectgebied

Foto 2 braakliggend terrein in het Projectgebied

Foto 3 Bosgedeelte zuidkant projectgebied

Foto 4 zuidkant projectgebied

Foto 5 genomen van noord naar zuid

1.3 Ruimtelijke ontwikkelingen

Voor de realisatie van de woning moeten enkele bomen uit het aangrenzende bosgebied gekapt worden. Door compensatie van het bosperceel op de locatie zelf langs de oostelijke houtwal, wordt het bosje zowel ruimtelijk als ecologisch versterkt. Voor een impressie wordt verwezen naar de inrichtingsschets in bijlage 2.

2. WETGEVING EN WERKWIJZE

2.1 De Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet voorziet in de bescherming van een aantal inheemse planten- en diersoorten en gaat hierbij uit van het 'nee, tenzij'-beginsel. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle, in het wild voorkomende, planten en dieren en hun leefomgeving. De Flora- en faunawet hanteert een driedeling in beschermingscategorieën:

1. tabel 1-soorten: de meest algemene soorten, waarvoor een vrijstellingsregeling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dit betekent dat voor deze soorten geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd.
2. tabel 3-soorten: strikt beschermde soorten: de Habitatrictlijnsoorten en een selectie van de zwaardere categorieën van de Rode Lijst
3. tabel 2-soorten: een tussencategorie, de resterende beschermde soorten. Hiervoor geldt een vrijstelling, wanneer wordt gehandeld volgens een goedgekeurde gedragscode. In andere gevallen kan voor deze soorten een ontheffing noodzakelijk zijn.

Vogels nemen in de Flora- en faunawet een bijzondere positie in. Vogels worden tijdens het broedseizoen beschermd door de Flora- en faunawet. Voor het aantasten van broedende vogels geldt een zware toets, vergelijkbaar met tabel 3-soorten. Daarnaast zijn voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, havik, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw.

Voor een nadere toelichting op de Flora- en faunawet wordt verwezen naar bijlage 1.

2.2 Werkwijze quickscan

De mogelijke aanwezigheid van beschermde dier- en/of plantensoorten is bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Vrij beschikbare gegevens van het Natuurloket [www.natuurloket.nl]
- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen en rapporten
- Verspreidingsgegevens van amfibieën, reptielen en vissen [www.ravon.nl]
- Een oriënterend veldbezoek door Vincent de Lenne op 25 maart 2010

Een oriënterend veldbezoek is erop gericht te controleren in hoeverre soorten, waarvan op basis van literatuurgegevens wordt aangenomen dat deze aanwezig kunnen zijn, daadwerkelijk in het plangebied voorkomen of in hoeverre het plangebied voldoet aan de eisen die deze soorten aan hun leefomgeving stellen.

3. DE BESCHERMDE NATUURWAARDEN

3.1 Flora

Op basis van de aangetroffen biotopen kunnen in het plangebied soorten als brede wespenorchis voorkomen. Dit is een soort uit tabel 1 en daarom niet ontheffingsplichtig. Plantensoorten met een striktere bescherming worden niet verwacht door het ontbreken van geschikte biotopen.

3.2 Fauna

3.2.1 Vogels

Tijdens het terreinbezoek op 25 maart 2010 zijn algemeen voorkomende vogels als merel, roodborst, winterkoning, koolmees, pimpelmees, houtduif, heggenmus, boomklever en boomkruiper waargenomen. Het projectgebied kan een onderdeel uitmaken van het foerageergebied en broedgebied van deze soorten. Deze soorten zijn echter alleen tijdens het broedseizoen beschermd. Jaarrond beschermde vogels worden, gezien het biotoop, niet verwacht in het plangebied.

In het omliggende gebied kan, gezien terreinkenmerken, een jaarrond beschermd soort als ransuil of wespandief voorkomen, maar gezien de aard en de zeer geringe omvang van het voornemen worden echter geen negatieve effecten op deze soort verwacht.

In de ruimere omgeving van de locatie kan een soort als de steenuil worden verwacht. Nest- en rustplaatsen van deze soort zijn jaarrond beschermd. De steenuil is een soort van kleinschalig agrarisch cultuurlandschap en heeft een sterke binding met boerderijen met kleinvee. Het voornemen heeft echter geen negatief effect op de lokale populatie steenuilen. De omvang van het voornemen is daarvoor te klein. Naast de steenuil kan ook een soort als de kerkuil foeragerend worden verwacht in het projectgebied. Negatieve effecten op deze soort zijn echter evenmin te verwachten door de geringe omvang van het voornemen en omdat er geen aantasting van nestlocaties plaatsvindt.

Voor beide soorten geldt dat de functionaliteit van het leefgebied intact blijft.

3.2.2 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende soorten *vleermuizen* zijn strikt beschermd door de Flora- en faunawet. Vleermuizen hebben hun verblijfplaatsen in gebouwen en/of in bomen met holten of spleten. Binnen het projectgebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen te verwachten door de afwezigheid van panden en geschikte bomen (bomen met holten en spleten). In de bosgebieden ten westen en noorden van de projectlocatie kunnen mogelijk wel verblijfplaatsen aanwezig zijn. Het is te verwachten dat het projectgebied onderdeel uitmaakt van het foerageergebied van een soort als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. Langs de aanwezige lijnelementen (houtwallen en bomenrijen) kunnen vliegroutes aanwezig zijn. Negatieve effecten als gevolg van een toename van de verlichting worden niet verwacht, gezien het feit dat geen sterk uitstralende verlichting wordt toegepast. Daarnaast wordt gewerkt met lage, naar beneden gerichte, strooilichtbepalende armaturen.

3.2.3 Overige zoogdieren (grondgebonden)

Algemene zoogdieren (tabel 1)

Op basis van de aanwezige habitattypen kunnen algemeen voorkomende soorten als mol en konijn worden verwacht. Van deze soorten zijn ook sporen vastgesteld in de vorm van molshopen en uitwerpselen. Voor deze soorten is een algemene vrijstelling van de flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Steenmarter en eekhoorn (tabel 2).

Steenmarter is bekend in de directe omgeving van het plangebied. De soort gebruikt het plangebied waarschijnlijk als foerageergebied. Er zijn geen sporen van steenmarter (krabsporen of uitwerpselen) aangetroffen en ook zijn er geen vaste rust- en verblijfplaatsen vastgesteld. Deze worden ook niet verwacht, gezien het ontbreken van geschikte, droge schuilplaatsen.

Eekhoorn komt in de omgeving van het plangebied voor. Ook binnen het plangebied kan de soort voorkomen. Het plangebied fungeert als foerageergebied. Er zijn geen sporen van eekhoorn (vraatsporen of bladnesten) aangetroffen binnen het plangebied. Ook zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen vastgesteld (bladnesten).

Strikt beschermde soorten (Tabel 3)

Strikt beschermde soorten zoals boomarter of veldspitsmuis worden, gezien het biotoop en het verspreidingsgebied van deze soorten, niet verwacht in het plangebied of de nabije omgeving.

De strikt beschermde das komt wel in de nabije omgeving voor. Op 5 tot 10 km van de projectlocatie bevinden zich enkele dassenburchten (www.zoogdiervereniging.nl). Tevens bevindt zich op enkele kilometers afstand van de projectlocatie een verlaten dassenburcht (Raarhoeksweg) die gezien de verspreiding mogelijk herbevolkt wordt (Eelerwoude, 1999)

3.2.4 Amfibieën, reptielen en vissen

De functie voor amfibieën zal marginaal zijn vanwege het ontbreken van geschikte voortplantingswateren en de relatief hoge ligging van het gebied.

Wellicht heeft het plangebied een functie als overwinteringsgebied voor licht beschermde soorten als de gewone pad en de bruine kikker. Strikt beschermde amfibieën worden niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied en omdat het verspreidingsbeeld van de strikt beschermde amfibiesoorten geen overlap vertoont met de planlocatie. Geschikte biotopen voor reptielen ontbreken op de locatie en in de directe omgeving van de locatie.

Beschermde vissen komen niet voor in het plangebied, omdat permanent watervoerende sloten, beken of rivieren ontbreken. Wel kunnen mogelijk beschermde vissen aanwezig zijn in de sloot die aan de westkant van het plangebied grenst, maar omdat hier geen veranderingen plaatsvinden, zal het voornemen hier geen effect op hebben.

3.2.5 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Beschermde dagvlinders en libellen zijn gebonden aan specifieke biotopen als (natte) heide, vennen, schraalgraslanden, hoogvenen en laagvenen. Deze biotopen ontbreken in het ge-

heel op de locatie. Alleen zeer algemeen voorkomende en niet beschermde soorten dagvlinders en libellen kunnen voorkomen ter plaatse van de locatie.

Beschermde overige ongewervelden (kevers, slakken, mieren) worden, wegens het ontbreken van hiervoor geschikte biotopen, evenmin verwacht op de locatie.

3.3 Samenvatting beschermde soorten

In onderstaande tabel is weergegeven welke beschermde soorten kunnen voorkomen in het plangebied. Voor tabel 1-soorten geldt een vrijstellingsregeling (geen ontheffing nodig).

Soortgroep	Tabel 1	Tabel 2/3-soorten
Flora	mogelijk brede wespensorchis	Geen
Vogels	n.v.t.	Diverse soorten
Vleermuizen	n.v.t.	gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis
Overige zoogdieren	Diverse soorten	Eekhoorn, steenmarter
Amfibieën & reptielen	bruine kikker, kleine watersalamander, gewone pad, bastaardkikker.	Geen

4. DE EFFECTEN

4.1 Uitgangspunten

Als uitgangspunt bij de effectbeschrijving zijn de werkzaamheden aangehouden, zoals beschreven in hoofdstuk 2.

Voor tabel 1-soorten geldt een vrijstellingsregeling. Dit betekent dat voor deze categorie geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Wel geldt de Zorgplicht van de Flora- en faunawet (zie bijlage 1).

De soortgroepen flora, reptielen, amfibieën, vissen, dagvlinders, libellen en overige ongewervelden zijn niet meegenomen in de effectbeschrijving, omdat beschermde soorten uit tabel 2 en tabel 3 van deze soortgroepen niet worden verwacht ter plaatse van het plangebied.

4.2 Effecten beschermde soorten Flora- en faunawet

4.2.1 Werkzaamheden uitvoeren buiten broedseizoen vogels

Met de ruimtelijke ontwikkelingen worden geen vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels verstoord of vernietigd. Te kappen bomen worden alleen buiten het broedseizoen verwijderd, waardoor negatieve effecten op broedvogels uit te sluiten zijn.

4.2.2 Vleermuizen

Er worden geen negatieve effecten voor vleermuizen verwacht, omdat er geen geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn in de te kappen bomen en de directe omgeving. Door de kap van enkele bomen worden geen vlieg-routes van vleermuizen onderbroken. Verder blijft het plangebied geschikt als foeragegebied voor vleermuizen.

4.2.3 Overige zoogdieren (grondgebonden)

Gezien het biotoop en verspreiding kunnen steenmarter en eekhoorn voorkomen op de projectlocatie. Gezien de aard en de zeer geringe omvang van het voornemen, worden geen negatieve effecten voor deze soorten verwacht.

Tevens kan de strikt beschermde das voorkomen in het plangebied. Op enkele kilometers afstand van de burcht bevinden zich meerdere dassenburchten (www.zoogdierverening.nl).

Echter vanwege de (zeer) geringe omvang van het voornemen, in relatie tot de omvang van het leefgebied van een das (40 – 100 ha, afhankelijk van de geschiktheid van een gebied voor de das), is het niet te verwachten dat het voornemen een negatief effect heeft op de lokale dassenpopulatie. Bovendien is in de directe omgeving nog ruim voldoende alternatief foeragegebied.

5. CONCLUSIE EN ADVIES

5.1 Geen ontheffing & geen nader onderzoek nodig

Op basis van bovenstaande gegevens wordt vastgesteld dat de voorgenomen bouw van een landhuis niet in strijd is met de Flora- en faunawet. Er worden geen negatieve effecten verwacht op (strikt) beschermde soorten. Er hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Wel blijft de zorgplicht van de Flora- en faunawet (zie bijlage) van toepassing. De geplande werkzaamheden dienen echter wel buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden.

5.2 Rekening houden met verlichting

Ondanks dat geen negatieve effecten worden verwacht op vleermuizen, wordt aanbevolen om wel rekening te houden met nachttactieve dieren (vleermuizen en uilen), door het beperken van de verlichting. Tevens kan worden gewerkt met het toepassen van naar beneden gerichte en strooilichtbeperkende armaturen.

5.3 Kappen buiten het broedseizoen

In het plangebied kunnen diverse vogelsoorten tot broeden komen. Omdat het verstoren van broedende vogels verboden is door de Flora- en faunawet, moeten werkzaamheden als het verwijderen van bomen buiten het broedseizoen worden uitgevoerd (tenzij met zekerheid kan worden aangetoond dat er geen vogels broeden in te verwijderen bomen). Het broedseizoen ligt voor de meeste soorten tussen maart en medio juli.

5.4 Afbakening

De initiatiefnemer, respectievelijk opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eelerwoude aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies, indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten uit deze rapportage zonder verwijzingen naar dit rapport. Tevens aanvaardt Eelerwoude geen aansprakelijkheid voor kosten en vertragingen die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde Flora- of fauna.

LITERATUURLIJST

P.J. Grant, K. Mullarney, L. Svensson, D. Zetterström, 2009
ANWB Vogelgids van Europa. Tirion Uitgevers BV, Baarn. ISBN 978-90-18-02092-7

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay., I. Wynhoff en De Vlinderstichting, 2006]
De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna deel 7, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden. ISBN 90-5011-227-7.

J.P. Bekker, A van Diepenbeek, P. Twisk 2010
Veldgids Europese zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Zeist. ISBN 9789050112604

O. Brantjes, R. de Jong Eelerwoude, 1999
Rapport Omni mobilae

www.ravon.nl

www.natuurloket.nl

www.waarneming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGEN

Bijlage 1: De Flora- en faunawet

Bijlage 2: Inrichtingsschets

Bijlage 1 Flora- en faunawet

Inleiding

Per 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. In deze wet, gepubliceerd op 14 juli 1998 in het Staatsblad 402, is de soortbescherming geregeld van in Nederland inheemse in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet sluit aan op de Europese natuurreggeving (Natura 2000). De wet is in plaats gekomen voor de Jachtwet, de Vogelwet 1936, de soortenparagraaf uit de Natuurbeschermingswet, de Wet bedreigde inheemse dier- en plantensoorten en de soortbeschermingscomponent uit de Europese Habitatrichtlijn en de Europese Vogelrichtlijn. Deze Europese soortenbescherming heeft met de Flora- en faunawet dus een Nederlandse vertaling gekregen.

Zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). Centraal staat hierbij de zorgplicht, wat inhoudt dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. De wet erkent hierbij de intrinsieke waarde van de in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit. Dat betekent dat voor de wet alle dieren en planten van onvervangbare waarde zijn en dat daar dus zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Het gevolg is onder andere, dat iedereen die redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor beschermde dier- of plantensoorten worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel naar redelijkheid alle maatregelen te nemen om die gevolgen te voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Beschermde soorten

Via de Flora- en faunawet worden de volgende planten- en diersoorten beschermd:

- ruim 100 inheemse plantensoorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- alle soorten vogels die van nature op het grondgebied van de lidstaten van de EU in het wild voorkomen;
- alle zoogdieren die van nature in Nederland in het wild voorkomen, met uitzondering van bruine rat, zwarte rat en huismuis;
- alle amfibieën en reptielen die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- vissen, en schaal- en schelpdieren voor zover ze niet onder de Visserijwet vallen;
- bepaalde soorten insecten (bijvoorbeeld vlinders, libellen en mieren);

Als beschermde inheemse soort kunnen door middel van algemene maatregel van bestuur worden aangewezen. Het gaat om soorten die van nature in Nederland voorkomen en: die in hun voortbestaan bedreigd of gevaar lopen in hun voortbestaan bedreigd worden; mogelijk in hun voortbestaan bedreigd worden door overmatige benutting en die uit Nederland zijn verdwenen, maar waarvan de kans op terugkeer reëel is.

Verbodsbepalingen

Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. Welke negatieve effecten dat precies zijn, kan niet in een lijst opgesomd worden. Dat is afhankelijk van soort, locatie en aard van de ingreep. Om die bescherming toch enigszins concreet te maken, zijn een aantal voor planten en dieren schadelijke handelingen als verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet opgenomen. De belangrijkste artikelen zijn:

- Artikel 8: het is verboden beschermde planten te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12: het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Ontheffing

Bij werkzaamheden waarbij een schadelijk effect optreedt voor beschermde soorten, is een ontheffing of vrijstelling nodig op de in de wet gestelde verbodsbepalingen (artikel 8 tot en met 18). In artikel 75 van de Flora- en faunawet wordt de mogelijkheid geboden om ontheffing aan te vragen op de verbodsbepalingen.

De bevoegdheid om een ontheffing te verlenen in het kader van artikel 75 van de Flora- en faunawet ligt bij de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Een aanvraag tot ontheffing kan worden ingediend bij Dienst Regelingen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Bij de ontheffingverlening gelden, afhankelijk van de status van de soort, verschillende voorwaarden waaraan voldaan moet worden. Onderscheid wordt gemaakt in een lichte toets en een uitgebreide toets.

De **lichte toets** geldt voor algemene soorten en overige soorten (categorie 1 en 2; zie vrijstelling). De lichte toets houdt in dat de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding).

De **uitgebreide toets** geldt voor soorten die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn zijn opgenomen, voor soorten van bijlage 1 AMvB artikel 75 en voor beschermde vogelsoorten (categorie 3; zie vrijstelling). De uitgebreide toets houdt in dat:

- de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding) en
- er geen alternatief is voor de activiteiten en
- er sprake is van groot maatschappelijk belang (zoals volksgezondheid, openbare veiligheid et cetera) en
- de werkzaamheden zodanig worden uitgevoerd dat er sprake is van zorgvuldig handelen.

Vrijstelling

In het *'Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen'*, ook wel AMvB artikel 75 genoemd, zijn (onder andere) een aantal wijzigingen rondom ontheffingen en vrijstellingen beschreven. In het kort houdt de wijziging in dat niet altijd meer een ontheffing noodzakelijk is. De vrijstellingsregeling bevat vrijstellingen voor activiteiten die vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud (ook in landbouw en bosbouw),
- bestendig gebruik en
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen. Hierbij is onderscheid gemaakt in drie categorieën, waarin soorten zijn ingedeeld op basis van zeldzaamheid en kwetsbaarheid.

Tabel 1 – Algemene soorten

Voor deze soorten geldt de lichtste vorm van bescherming. Als de werkzaamheden of activiteiten vallen onder de hierboven beschreven activiteiten, dan geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van Artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets. Uiteraard geldt wel de algemene zorgplicht.

Tabel 2 – Overige soorten

Deze soorten genieten een zwaardere bescherming. Er geldt alleen een vrijstelling als sprake is van werkzaamheden of activiteiten zoals hierboven beschreven én indien gehandeld wordt volgens een, door de Minister van LNV, goedgekeurde gedragscode. Indien niet gewerkt wordt volgens een gedragscode, kan het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk zijn. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets.

Tabel 3 – Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 AMvB artikel 75

Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Ook al is sprake van werkzaamheden zoals hierboven beschreven, dan hangt het van de precieze aard van de werkzaamheden af of een vrijstelling met gedragscode geldt, of een ontheffing noodzakelijk is. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt altijd dat voor deze soorten een ontheffing moet worden aangevraagd. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de uitgebreide toets.

Vogels

Vogelsoorten zijn niet opgenomen in de hierboven genoemde categorieën. Alle vogels in Nederland zijn gelijk beschermd, conform de Vogelrichtlijn. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waarvoor nesten of vaste- rust en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor werkzaamheden of activiteiten zoals hierboven genoemd geldt een vrijstelling, indien gehandeld wordt volgens een, door de Minister van LNV, goedgekeurde gedragscode. Indien niet gewerkt wordt volgens een gedragscode, is het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de uitgebreide toets.

Bijlage 2 Inrichtingsschets

